OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2011 Rhif 704 (Cy.108)

Y GWASANAETH IECHYD GWLADOL, CYMRU

Rheoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Trefniadau Pryderon, Cwynion ac Iawn) (Cymru) 2011

Gwnaed - - - - 8 Mawrth 2011

Yn dod i rym yn unol â darpariaethau rheoliad 1(2)

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddir gan y darpariaethau a nodir yng ngholofn (1) o Atodlen 1 i'r offeryn hwn, fel y'u diwygiwyd yn benodol gan y darpariaethau a nodir yng ngholofn (2) o'r Atodlen honno, yn gwneud y Rheoliadau canlynol.

Gosodwyd drafft o'r Rheoliadau hyn gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru ac fe'i cymeradwywyd drwy benderfyniad ganddo yn unol ag adran 11(6) o Fesur Gwneud Iawn am Gamweddau'r GIG (Cymru) 2008.

RHAN 1

CYFFREDINOL

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Trefniadau Pryderon, Cwynion ac Iawn) (Cymru) 2011.

(2) Daw Rhannau 1 i 6 ac 8 i 10 i rym ar 1 Ebrill 2011 a daw Rhan 7 i rym ar 1 Hydref 2011.

(3) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys i wasanaethau a ddarperir fel rhan o'r gwasanaeth iechyd yng Nghymru.

Dehongli

2.—(1) Yn y Rheoliadau hyn—

ystyr "achos disgyblu" ("*disciplinary proceedings*") yw unrhyw weithdrefn ar gyfer disgyblu cyflogeion a fabwysiedir gan gorff cyfrifol i ddisgyblu cyflogeion;

ystyr "aelod nad yw'n swyddog" ("*non-officer member*") yw aelod o Fwrdd Bwrdd Iechyd Lleol nad yw'n un o gyflogeion y corff hwnnw;

ystyr "aelod sy'n swyddog" ("*officer member*") yw aelod o Fwrdd Bwrdd Iechyd Lleol sy'n un o gyflogeion y corff hwnnw;

ystyr "atebolrwydd cymwys" ("*qualifying liability*") yw atebolrwydd mewn camwedd sy'n ddyledus o ran neu o ganlyniad i anaf personol neu golled sy'n deillio o dor-dyletswydd gofal, neu sy'n gysylltiedig â thor-dyletswydd gofal, a'r ddyletswydd gofal honno yn ddyledus i unrhyw berson mewn cysylltiad â diagnosis o salwch, neu wrth ofalu am unrhyw glaf neu ei drin—

(a) o ganlyniad i unrhyw weithred neu anwaith gan broffesiynolyn gofal iechyd; a

(b) sy'n codi mewn cysylltiad â darparu gwasanaethau cymwys;

ystyr "Bwrdd Iechyd Lleol" ("*Local Health Board*") yw Bwrdd Iechyd Lleol a sefydlwyd yn unol ag adran 11(2) o Ddeddf 2006;

ystyr "cais am driniaeth i glaf unigol" ("*individual patient treatment request*") yw cais i Fwrdd Iechyd Lleol i gyllido gofal iechyd i glaf unigol sydd y tu allan i'r ystod o wasanaethau a thriniaethau a ddarperir gan y Bwrdd Iechyd Lleol, gan gynnwys y gwasanaethau arbenigol hynny a sicrheir drwy Bwyllgor Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru;

ystyr "claf" ("*patient*") yw'r person sy'n cael neu sydd wedi cael gwasanaethau gan gorff cyfrifol;

ystyr "contractwr gwasanaethau deintyddol cyffredinol" ("*general dental services contractor*") yw person sydd wedi ymuno mewn contract gyda Bwrdd Iechyd Lleol i ddarparu gwasanaethau deintyddol cyffredinol yn unol ag adran 57 o Ddeddf 2006;

ystyr "contractwr gwasanaethau meddygol cyffredinol" ("*general medical services contractor*") yw person sydd wedi ymuno mewn contract gyda Bwrdd Iechyd Lleol i ddarparu gwasanaethau meddygol cyffredinol yn unol ag adran 42 o Ddeddf 2006;

ystyr "corff cyfrifol" ("*responsible body*") yw—

(a) corff GIG Cymru;

(b) darparwr gofal sylfaenol; neu

(c) darparwr annibynnol;

ystyr "corff GIG Cymru" ("*Welsh NHS body*") yw—

(a) Bwrdd Iechyd Lleol; neu

(b) Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol sy'n rheoli ysbyty neu sefydliad neu gyfleuster arall a leolir yn gyfan gwbl neu'n bennaf yng Nghymru;

ystyr "cwyn" ("*complaint*") yw unrhyw fynegiant o anfodlonrwydd;

ystyr "cyfarwyddwr anweithredol" ("*non-executive director*") yw aelod o Fwrdd Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol nad yw'n un o gyflogeion y corff hwnnw;

ystyr "cyfarwyddwr gweithredol" ("*executive director*") yw aelod o Fwrdd Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol sy'n un o gyflogeion y corff hwnnw;

ystyr "darparwr annibynnol" ("*independent provider*") yw person neu gorff sydd—

(a) yn darparu gofal iechyd yng Nghymru o dan drefniadau a wnaed gyda chorff GIG Cymru; a

(b) nad yw'n gorff GIG nac yn ddarparwr gofal sylfaenol;

ystyr "darparwr gofal sylfaenol" ("*primary care provider*") yw person neu gorff sydd—

(a) yn gontractwr gwasanaethau meddygol cyffredinol;

(b) yn darparu gwasanaethau meddygol sylfaenol yn unol â threfniadau a wnaed o dan adrannau 41(2)(b) a 50 o Ddeddf 2006;

(c) yn gontractwr gwasanaethau deintyddol cyffredinol;

(ch) yn darparu gwasanaethau deintyddol sylfaenol yn unol â threfniadau o dan adran 64 o Ddeddf 2006;

(d) yn darparu gwasanaethau offthalmig cyffredinol yn unol â threfniadau o dan adran 71 o Ddeddf 2006;

(dd) yn darparu gwasanaethau fferyllol yn unol â threfniadau o dan adran 80 o Ddeddf 2006;

(e) yn darparu gwasanaethau fferyllol lleol o dan gynlluniau peilot yn unol ag adran 92 o Ddeddf 2006; neu

(h) yn darparu gwasanaethau fferyllol lleol yn unol â pharagraff 1 o Atodlen 7 i Ddeddf 2006;

ystyr "Deddf 2006" ("*the 2006 Act*") yw Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006(**1**);

ystyr "digwyddiad sy'n ymwneud â diogelwch claf" ("*incident concerning patient safety*") yw unrhyw ddigwyddiad annisgwyl neu nas bwriadwyd a arweiniodd, neu a allai fod wedi arwain, at niwed i glaf;

ystyr "diwrnod gwaith" ("*working day*") yw diwrnod ac eithrio dydd Sadwrn neu ddydd Sul, Dydd Nadolig, Gŵyl San Steffan, Dydd Gwener y Groglith, neu ddiwrnod sy'n ŵyl banc yng Nghymru o dan Ddeddf Bancio a Thrafodion Ariannol 1971(**2**);

ystyr "dull amgen o ddatrys anghydfod" ("*alternative dispute resolution*") yw cyfryngu, cymodi neu hwyluso;

ystyr "gweithdrefn gwynion berthnasol" ("*relevant complaints procedure*") yw—

(a) unrhyw drefniadau ar gyfer trin ac ystyried cwynion sydd neu y bu'n ofynnol eu sefydlu a'u gweithredu gan, yn ôl eu trefn, unrhyw rai o'r cyfarwyddiadau canlynol—

(i) Cyfarwyddiadau i Ymddiriedolaethau GIG a Byrddau Iechyd Lleol ar Weithdrefnau Cwynion Ysbytai a lofnodwyd ar 27 Mawrth 2003;

(ii) Cyfarwyddiadau i Fyrddau Iechyd Lleol ar Ymdrin â Chwynion ynghylch Ymarferwyr Gwasanaethau Iechyd Teuluol, Darparwyr Gwasanaethau Meddygol Personol a Darparwyr Gwasanaethau Deintyddol Personol ac eithrio'r Gwasanaethau Deintyddol Personol a Ddarperir gan Ymddiriedolaethau GIG a lofnodwyd ar 27 Mawrth 2003;

(iii) Cyfarwyddiadau Amrywiol i Fyrddau Iechyd Lleol ar Ymdrin â Chwynion a lofnodwyd ar 27 Mawrth 2003(**3**);

(b) unrhyw drefniadau ar gyfer trin ac ystyried cwynion y gellid, ar unrhyw adeg, eu gwneud yn ofynnol, neu a wnaed yn ofynnol, gan baragraff 28 o Atodlen 2 i Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gwasanaethau Fferyllol) 1992(**4**);

(c) unrhyw drefniadau ar gyfer trin ac ystyried cwynion y gellid, ar unrhyw adeg, gwneud yn ofynnol, neu a wnaed yn ofynnol, eu sefydlu a'u gweithredu gan, yn ôl eu trefn, unrhyw rai o'r darpariaethau canlynol—

(i) paragraff 39 o Atodlen 2 i Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gwasanaethau Fferyllol) 1992;

(ii) paragraff 22 o Atodlen 2A i Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gwasanaethau Fferyllol) 1992;

(**1**) 2006 p.42.
(**2**) 1971 p.80.
(**3**) Gellir cael copïau o'r Cyfarwyddiadau y cyfeirir atynt yn y diffiniad o "gweithdrefn gwynion berthnasol" o'r llyfrgell yn Llywodraeth Cynulliad Cymru, Parc Cathays, Caerdydd CF10 3NQ.
(**4**) O.S. 1992/662.

(iii) paragraff 90 o Atodlen 6 i Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Contractau Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol) (Cymru) 2004(**5**);

(iv) paragraff 8A o Atodlen 1 i Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gwasanaethau Offthalmig Cyffredinol) 1986(**6**);

(v) paragraff 47 o Atodlen 3 i Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Contractau Gwasanaethau Deintyddol Cyffredinol) (Cymru) 2006(**7**);

(vi) paragraff 47 o Atodlen 3 i Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cytundebau Gwasanaethau Deintyddol Personol) (Cymru) 2006(**8**);

ystyr "niwed cymedrol neu ddifrifol" ("*moderate or severe harm*") yw niwed cymedrol neu ddifrifol a benderfynir yn unol â chanllawiau a ddyroddir at ddibenion y Rheoliadau hyn gan Weinidogion Cymru;

ystyr "plentyn" ("*child*") yw person nad yw wedi cyrraedd deunaw mlwydd oed;

ystyr "proffesiynolyn gofal iechyd" ("*health care professional*") yw aelod o broffesiwn (p'un a yw'n cael ei reoleiddio gan unrhyw ddeddfiad neu yn rhinwedd unrhyw ddeddfiad) sy'n ymwneud (yn llwyr neu yn rhannol) ag iechyd corfforol neu iechyd meddyliol unigolion;

ystyr "pryder" ("*concern*") yw unrhyw gŵyn; hysbysiad o ddigwyddiad sy'n ymwneud â diogelwch claf neu, ac eithrio mewn perthynas â phryderon a hysbysir ynghylch darparwyr gofal sylfaenol neu ddarparwyr annibynnol, hawliad am ddigolledia d;

ystyr "staff" ("*staff*") yw unrhyw berson a gyflogir neu a gymerir ymlaen i ddarparu gwasanaethau gofal iechyd ar gyfer corff cyfrifol.

(2) At ddibenion Rhan 7, ystyr "gwasanaethau cymwys" ("*qualifying services*") yw gwasanaethau a ddarperir yn y Deyrnas Unedig fel rhan o'r gwasanaeth iechyd yng Nghymru (nid yw hyn yn cynnwys gwasanaethau a ddarperir yng Nghymru ac a gomisiynwyd fel rhan o'r gwasanaeth iechyd yn Lloegr, yr Alban neu Ogledd Iwerddon).

(3) At ddibenion rheoliad 3 a Rhannau 5 a 6, ystyr "gwasanaethau cymwys" ("*qualifying services*") yw gwasanaethau a ddarperir yng Nghymru fel rhan o'r gwasanaeth iechyd yng Nghymru (nid yw hyn yn cynnwys gwasanaethau a ddarperir yng Nghymru ac a gomisiynwyd fel rhan o'r gwasanaeth iechyd yn Lloegr, yr Alban neu Ogledd Iwerddon).

Egwyddorion cyffredinol ar gyfer trin ac ymchwilio i bryderon

3. Rhaid i unrhyw drefniadau a sefydlir o dan y Rheoliadau hyn ar gyfer trin ac ymchwilio i bryderon fod yn rhai a fydd yn sicrhau—

(a) mai un pwynt cyswllt yn unig a fydd ar gyfer cyflwyno pryderon;

(b) yr ymdrinnir â phryderon yn effeithlon ac agored;

(c) yr ymchwilir i'r pryderon yn gywir;

(ch) y gwneir darpariaeth i ganfod disgwyliadau'r person sy'n hysbysu'r pryder, ac i geisio cynnwys y person hwnnw yn y broses;

(d) bod personau sy'n hysbysu pryderon yn cael eu trin â pharch a chwrteisi;

(dd) bod personau sy'n hysbysu pryderon yn cael—

(i) gwybod bod cymorth ar gael i'w galluogi i fynd â'u pryder ymhellach;

(ii) cyngor, os oes ei angen, ynghylch lle y gallant gael cymorth o'r fath; a

(**5**) O.S. 2004/478 (Cy.48).
(**6**) O.S. 1986/975.
(**7**) O.S. 2006/490 (Cy.59).
(**8**) O.S. 2006/489 (Cy.58).

(iii) enw'r person yn y corff cyfrifol perthnasol a fydd yn gweithredu fel eu cyswllt drwy gydol y cyfnod yr ymdrinnir â'u pryder;

(e) rhaid i gorff GIG Cymru ystyried gwneud cynnig o iawn yn unol â Rhan 6 os yw ei ymchwiliad i'r materion a godir gan bryder yn datgelu bod atebolrwydd cymwys;

(f) bod personau sy'n hysbysu pryderon yn cael ymateb prydlon a phriodol;

(ff) bod personau sy'n hysbysu pryderon yn cael gwybod canlyniad yr ymchwiliad;

(g) y gweithredir yn briodol yng ngoleuni canlyniad yr ymchwiliad; ac

(ng) y cymerir i ystyriaeth unrhyw ganllawiau a ddyroddir o bryd i'w gilydd gan Weinidogion Cymru.

RHAN 2

DYLETSWYDD I WNEUD TREFNIADAU AR GYFER TRIN AC YMCHWILIO I BRYDERON

Dyletswydd i wneud trefniadau

4. Rhaid i gorff cyfrifol wneud trefniadau yn unol â'r Rheoliadau hyn ar gyfer trin ac ymchwilio i bryderon ("trefniadau i ymdrin â phryderon").

Y trefniadau i'w cyhoeddi

5. Rhaid cyhoeddi'r trefniadau i ymdrin â phryderon mewn amrywiaeth o gyfryngau, fformatau ac ieithoedd, a rhaid rhoi copi yn ddi-dâl i unrhyw berson sy'n gofyn am gopi, yn y fformat y gofynnir amdano.

Goruchwyliaeth strategol o'r trefniadau

6.—(1) Rhaid i bob corff cyfrifol ddynodi person i fod yn gyfrifol am gynnal goruchwyliaeth strategol o weithrediad trefniadau'r corff o dan y Rheoliadau hyn, yn benodol er mwyn—

(a) sicrhau bod y corff cyfrifol yn cydymffurfio â'i drefniadau ar gyfer ymdrin â phryderon; a

(b) ymgymryd â'r swyddogaethau a bennir yn Rhan 8.

(2) Pan fo'r corff cyfrifol yn gorff GIG Cymru, rhaid i'r person hwn fod yn aelod nad yw'n swyddog neu'n gyfarwyddwr anweithredol y corff dan sylw, fel y bo'n briodol.

Y swyddog cyfrifol

7.—(1) Rhaid i bob corff cyfrifol ddynodi person, y cyfeirir ato yn y Rheoliadau hyn fel y swyddog cyfrifol, i ymgymryd â'r cyfrifoldeb cyffredinol am weithredu'r trefniadau o ddydd i ddydd i ymdrin â phryderon yn effeithiol ac mewn modd integredig.

(2) At ddibenion y rheoliad hwn, ystyr "modd integredig" yw yr ymgymerir â'r broses o drin pryderon, ac, os oes dyletswydd o dan y Rheoliadau i ystyried achosion o atebolrwydd cymwys, adrodd am reoli hawliadau, o dan yr un trefniant llywodraethu.

(3) Rhaid i'r swyddog cyfrifol fod—

(a) yn achos corff GIG Cymru, yn aelod sy'n swyddog neu'n gyfarwyddwr gweithredol o'r corff hwnnw, fel y bo'n briodol;

(b) yn achos unrhyw gorff cyfrifol arall, y person sy'n gweithredu fel prif swyddog gweithredol y corff hwnnw neu, os nad oes un—